

සඳුපුරුෂයාණ්

ලියන ලද්දේ Administrator

2013 මැයි 13 වනි සඳුදා, 18:27 - අවසන් යාවත්කාලීන කිරීම 2013 මැයි 13 වනි සඳුදා, 19:04

සඳුපුරුෂයාණ්

වල නිසා මල ඉපදිනි. මල නිසා වල පිවිතුරුය. පුද්ගලයා නිසා සමාජය සුන්දර විය. සමාජය නිසා පුද්ගලයා සුන්දර විය. අතීත සමාජය අපිවි දයෙට ද කෘතවද්දී විය. ගත කලාප ආදි ස්වභාවික වස්තු දවේත්වයන් සැලකුවෝ ඔවුන්ගේ අනවබෝධය නිසා නවතම තමන්ට පිවිත්වීමට උපකාරී වන මෝස්තරව ධර්මයට කෘතවද්දීත්වය දැක්වීම උදෙසායි. කුමුරුද්දී හිස් වැසුම් පා වැසුම් නම පැළැන්දෝ මෝ හඳුන්වනි. බෝග අසුරන වට

,
ආහාර පිසින
වට

,
ආහාර බඳෙන වට වයට තුන්වරක් වැන්දෝ කෘතවද්දීත්වය සඳහායි

සඳු යනු යහපත්, හමඳ, විශිෂ්ට යන අරුත් දෙන උපසර්ග පදයකි. සඳුපුරුෂ යනු යහපත්, විශිෂ්ට හමඳ මිනිසා යන්නයි. විශිෂ්ටයකු වීම සැමදෙනාගේම ප්‍රාර්ථනයි.

කවේලා හසො හික්බවෙ සප්පුරිසනුම්, යදිදං කතඤ්ඤතා කතවද්දීතා

□ මහණෙනි, සත්පුරුෂයකු හඳුනා ගත හැකි ආකාර දකෙකි. කළ උපකාරය සිහිපත් කරන්නා, හා කළ උපකාරයට ප්‍රීති උපකාර දක්වන්නා යි
□

සත්පුරුෂයකු විය හැකි ක්‍රම දකෙකි.

1. කළ උපකාරය සිහිපත් කිරීම
2. කළ උපකාරයට ප්‍රීති උපකාර දැක්වීම

සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයෙහි දී කළෙහි ගුණ දැක්වීම යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ මෙම සඳුපුරුෂ ගුණයයි. සඳුපුරුෂයකුවීම

සඳ්පුරුෂයකු දැකීම අතිශය දුෂ්කර හා දුර්ලභ අවස්ථාවක් බව
බුදුරජාණන් වහන්සේ
දක්වති.

[[කතඤ්ඤ කතවද්දී පුග්ගලෝ දුර්ලභෝ ලොකස්මිං]] කළ උපකාරය සිහිපත් කරන හා කළ
උපකාරයට ජීර්ති උපකාර දක්වන පුද්ගලයෝ
ලොවනි දුර්ලභ වනි යනු බුදු වදනයි.

ලොව විශිෂ්ට වූ බුදු, පසෝබුදු, මහ රහත් යන උත්තමයෝ සත්පුරුෂයෝ වනි. එය උතුමන්ගේ වර්ත
තූළින් මනාව ජීර්කට කරෙයි. අපගේ බුදු පියාණන් වහන්සේ බුදු බව ලැබීමට
පාරම් ධර්ම පුරුෂය කරන අවධියේදීද සඳ් පුරුෂ ගුණ සිත දැරූ බව ජාතක කතා පොත් වහන්සේ
තූළින් මනාව ජීර්කටය. මහා අස්සාරණ ජාතකය තූළින් මයෙ මනාව පැහැදිලි වයි.

උන්වහන්සේ දඹදිව රජ කුලයක ඉපිද සිටි අවස්ථාවේ සතුව සහෝවට අසුව පැන යන්නට විය. එහි දී
එක් පසල් දනව්වක ගමේ වැසියකු එතුමන්ට දින කිහිපයක් ආරක්ෂාව සපයයි. නැවත
රාජ්‍ය බලය ලබා ගන්නා එතුමා උපක්රමශීලීව තමන්ට උපකාර වූ මිනිසා හා ඔහු ගේ පවුලේ
උදවය රජ මාලිගයට කැඳවා රාජ්‍යයෙන් අඩකට ඔහු ද රජ කෲට පාලනය කරයි. මයෙ බෝසත්
අවධියේ
උන්වහන්සේ සඳ්පුරුෂ ධර්මය රැකි එක් අවස්ථාවකි. මවෙන් අවස්ථා ජාතක පොතෙහි බොහෝ දක්නට
ලැබෙයි.

බුදුබව ලැබීමෙන් අනතුරුව සත් සතිය ගත කළහ. එහි දී උන්වහන්සේ තමන්ට බුදු බව ලබා ගැනීම
උදෙසා උපකාරී වූ පරිසරයට කෲතවද්දී බව දැක්වූහ. අනිමිස ලෝවන පූජාව මීට කදිම
සාක්ෂියකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මුලින් ම අප වතෙ දැක්වූ ධර්මය මේ අනුව ගත් විට
කෲතවද්දේත්වය හා කෲතඥතාවයි. පීච

අපීච

අචන්තක

සචන්තක

හෲතික අහෲතික මේ සියල්ල
කරෙහි කෲතවද්දීච

කෲතඥතාවයෙන් යුක්තව විසිය යුතු බව උන්වහන්සේ මේ තූළින් ලොවට
ජීර්කට කළහ.

බුදු දහම සමාජ සංස්ථා ගොඩනගා එම සමාජ සංස්ථාවන්ට යම් යම් වගකීම් පවරා ඇත. එසේ පවරන වගකීම් තුළින් සමාජය කෘතවද්දේත්වයට හා කෘතඥතාවට යොමු කොට ඇත. මව්පියෝ දරුවන් හදා වඩා ගනිමින්

,
වරදින් මුදා යහපතකෙහි යොදවා ඔවුන්ට ශිල්ප ශාස්ත්‍රීය උගන්වා ලබා
මහත්කමට ආවාත විවාත කර දී දෛනික පවරා ඔවුන්ගේ ජීවන අභිවෘද්ධිය ඉටු කළ අතර දරුවෝ
මව්පියන් මහලු වූ විට ඔවුන්ට ඇප උපස්ථාන කරමින් ඔවුන්ගේ කුසු මහත් කටයුතු ඉටු කළහ.
මේ නිසා බෞද්ධ සමාජය තුළ වැඩිහිටි නිවාස

,
ළමා නිවාස

,
අනාථ නිවාස බිහි නොවීය. මලෙසෙම
ගුරුවරු සිසුන් මැනවින් හික්මවමින්

,
වරදින් මුදා යහපතකෙහි යොදවා මැනවින් ශිල්ප
ශාස්ත්‍රීය ලබා දුන් අතර

,
සිසු දරුවෝ ගුරුවරුන්ට කෘතවද්දේ වමේන් ගුරුන්ට ගරු සත්කාර
සම්මාන දක්වමින් මැනවින් ශිල්ප උගත් හා බර්ද ස්වාමියාට ගරු කරමින් ඔහු වනුවනේ
ඉටු කළ යුතු වගකීම් ඉටු කරමින් ඔහුට ශක්තියක් වූ අතර ස්වාමි පුරුෂයාද බර්දට
ගරුකරමින් ඇයට ඇප උපස්ථාන කළේය. පාලකයෝ පාලිතයන්ටත් පාලිතයෝ පාලකයන්ටත් තම
යුතුකම්
ඉටු කළහ. ගිහියෝ පැවිද්දන්ට මනෝර්ථ සහගතව සිව්පසයනේ උපස්ථාන කළහ. පැවිද්දෝ
ගිහියන්ගේ මලෙහව පරලෙහව සුභ සිද්ධිය සඳහා අනුශාසනා පැවැත් වූහ. එය බුදුරාජාණන්
වහන්සේ තම ශ්‍රීරාවකයන්ට අවධාරණය කළහ.

ගිහින මුපකාරණත්තං - නිව්වමාමිස දානතම
කරොථ ධර්ම දානනෙ - තසෙං පච්චුපකාරකං

නිතර සිව්පසයනේ උදව් කරන්නාවූ ගිහි පිරිසට ප්‍රතිඋපකාරයක් වශයෙන් ධර්ම දානයකෙහි යෙදෙන්න.
උන්වහන්සේගේ අවවාදය වූහ. මේ නිසා බෞද්ධ සමාජය කෘතවද්දේ සමාජයක් විය.
කෘතඥතාව පිරි සමාජයක් විය. සත්පුරුෂ සමාජයක් විය.

මනුෂ්‍යයන්ට පමණක් නොව සතා සිව්පාවට ද ඒ කෘතවද්දේත්වය චලසෙ දැක්වීය. උන්වහන්සේ පඤ්ච
ශීල ප්‍රතිපදාව තුළින් මේ ජීව භිතවාදි බව ප්‍රකට කරයි. සැම දනොගේ ජීවිත සඳහා
හැම දනොම උපකාරී වෙයි. එසේ නම් අනිකා කරෙහෙ සැලකිලිමත්ව කටයුතු කළ යුතු යි.
කරණියමනේත

,

මංගල

,
ආදි සුන්දර දෛනික නුමුත්ත මෝපිව හිතවාදි සමාජ උපකාරී සමාජයකට
ආදර්ශයට ගත හැකි දෛනික ඇත.

ආදි කාලීන බෞද්ධ සමාජය මෝපද්මාකාර ආකෘතියේ සමාජයක් විය. විල නිසා මල ඉපදිනි. මල නිසා විල පිවිනුරය. පුද්ගලයා නිසා සමාජය සුන්දර විය. සමාජය නිසා පුද්ගලයා සුන්දර විය. අතීත සමාජය අපිවි දයට ද කෘතවද්දී විය. ගත කලාප ආදි ස්වභාවික වස්තු දවේත්වයන් සැලකුවෝ ඔවුන්ගේ අනවබෝධය නිසා නොව තමන්ට පීවත්වීමට උපකාරී වන මෝස්වභාව ධර්මයට කෘතවද්දේත්වය දැක්වීම උදෙසායි. කුමුරුද්දී හිස් වැසුම් පා වැසුම් නො පැළැන්දෝ මෝ හඬුවහි. බෝග අසුරන වට

,
ආහාර පිසින වට

,
ආහාර බඳෙන වට වයට නුන්වරක් වැන්දෝ
කෘතවද්දේත්වය සඳහායි. ආහාර පිසූ බඳුන බඳුන පසු ද විසි කළු නැත. ගසෙ පිළිකන්නෝ මුනින් අතට හරවා තැබිණි. සිසුනු තමා ඉගෙනගන්නා පොත ගන්නා වටත්

,
යළි තබනවිටත් ඊට

වැන්දාහ. මෝ කිසිවක් නිසා නොව තම කෘතවද්දේත්වය හා කෘතඥතාවය පදනම්කොට ගෙන ය.

අටලොව දහමහේ වටිනා පැත්ත අත්පත් කරගන්නටත් නොවටිනා පැත්ත බැහැර කරන්නටත් මහ තරගය ක නිරත ඇතැම් මිනිසා කෘතවද්දේත්වය හා කෘතඥතාවය අමතක කර ඇත. මෝ නිසා විෂම

,
සමාජයක් බිහිව ඇත. ඒ නිසා අප පීවත්වන සමාජය තුළ අවුල් වියවුල් වලින් යුතු හිංසාකාරී සමාජයක් වී ඇත. මයෙ වනෙස් කළ හැක්කදේ අපටයි. බුදු ගුණ අගයමු. බුදුබණ පිළිපදිමු. අපි යහපත් මිනිස්සු වමු. යහපත් සමාජයක් බිහි කරමු.

කැප්පට්පොල, පාලුගම, ශ්‍රීරි සුභද්‍රාරාම මහා විහාරාධිකාරී, වැලිමඩ ගුරු මඩ්දියස්ථානයේ ගුරු අඩ්දියාපනඥ සචේයෝ කට්ඨාචාර්ය
ඔය පඤ්ඤාතිලක හිමි

වල්

-
Budusarana - 2013 ක් වූ මැයි 9 වන බ්‍රිහස්පතින්දා